

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Quo ordine restituendum. n. 470.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

Res. 2ª secunda : Probabilius est, debitorem ex delicto, etsi per Parochum aut Confessarium miserit debitum Creditori, si quomodocunque pereat [similitamen casu non peritura apud dominum] non deobligari ab ulteriori restitutione. Est Patricio nostro verissima: pro qua refert Navar, utrumque, Tolet, Molin, Laym: &c. Ratio fundamentalis est: quia debitor ex delicto hoc ipso, quia injustè accepit ac detinuit rem alterius, est verà, & voluntaria causa damni alterius [sive deinde res sua, sive alterius culpa pereat] ita ut Dominus semper dicere possit, nisi delictum tuum præcessisset, res mea non periisset: ergo quocunque modo pereat, debitori ex delicto perit, consequenter hic nunquam liberatur à restitutione, licet eam tradiderit Confessario, & fecerit quantum in se est, & quantum potuit: hoc enim ipsum tantum juvat, ut evitet novum peccatum non retinendi rem alienam, non item; ut cum liberet ab obligatione orta ex primo delicto restitueri denuo: quia ex primo delicto semper obligatur ad servandum dominum indemnem cum effectu.

469

CONFERENCE, XXXVIII.

De Ordine inter Damnificant

SI plures concurrant ad idem damnandum, utpote Mandans, Consulens, Con-

470

V sene

sentiens, Exequens, &c. Quis eorum tenetur ante alios facere restitutionem.

R. *Prime*: Quando inter Personas damnificantes est aliqua; penes quam extrat res ablata, vel quæ facta est ex ea ditior, illa ante omnes alias obligatur ad restitutionem, saltem, quoad illam partem, in qua facta est locupletior. Ita *Communis*. Ratio est: quia res aliena, vel effectus, quo quis ditior factus est ex ea, nullo justo titulo servari potest: ergo in omni casu restitui debet, consequenter habentem ante omnes alios obligatur ad restitutionem.

R. *Secundo*: Quando inter causas cooperantes est aliqua Mandans, illa tenetur præ cæteris ad restitutionem. Ita cum D. *Thoma q. 62. 47. à 7. Sylv. medin. & alii. Quia l. 37. ff. ad legem equitiam*. Definitur, quod liber homo, si iussu alterius injuriam dederit, actio erit eum eo, qui iussit, si ius habuit imperandi: quod si non habuit, cum eo erit agendum, qui fecit, id est, cum Executore. Et ratio est: quia causa præcipiens saltem moraliter est causa principalis, quæ per personam sibi subditam tanquam instrumentum operatur: Ergo principaliter danno causam dat, atque adeo principaliter obligatur ad ejus reparationem. Unde

R. *Tertio*: Mandantem sequitur proximè Executor: Patet ex *Lege cit. ff. ad legem aquiliam ibi, Cum eo erit actio, qui fecit. Et Ratio est: quia*